NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2417 — MỖI SỐ: 0 $ 07 — NGÀY THỨ NĂM 9 AVRIL 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI							Nước ngoài
	Mà chỉ bán ở nhà hàng và các đại lý	Người đem đến nhà	Bán ở đầy tháng	Gửi đi Tourane và Đà-lạt	Gửi đi các tỉnh khác ở Đông-pháp	Gửi đi các nước ở Đông-pháp		
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 $ 00	
Các làng và	»	5 . 00	5 . 00	5 . 00	5 . 00	»	»	
Sáu tháng .	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00	6 . 00	
Ba tháng .	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00	»	
Một tháng .	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00	»	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE 2504

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.
4e page

Kỳ thi bằng sơ-học yếu-lược sẽ bắt đầu

Từ khi chánh-phủ châm chước cái ý hướng của người Nam, sửa đổi lại cái chương-trình sơ-học các trường Pháp-Việt, ba lớp dưới các môn học đều dạy bằng chữ quốc-ngữ, đến cuối năm học này đã bắt đầu thi bằng sơ-học yếu lược là lần thứ nhất, chương trình khảo-hạch và thể-lệ nạp đơn, đều đã nhất định và công-bố cho các thí-sinh tuân theo rồi. Các cậu trẻ con đến tuổi được thi, đã thấy nhôn-nhao bàn nói, cậu thì lo ôn tập bài vở để dự bị việc thi, cậu thì lo sửa soạn đơn từ để nạp cho kịp hạn, xem ý các cậu rất là nô-nức hoan-nghênh. Chữ quốc-ngữ ở xã-hội Việt-Nam sự lợi-ích tuy cũng đã nhiều, mà có lẽ từ bây giờ trở đi mới mong có thể thành ra văn-tự của một nước, công hiệu chữ quốc-ngữ mới thật là lớn lao, về nền sơ-học sau này cũng mong có phần mau phồ-cập vậy.

Ở nước ta chữ quốc-ngữ tuy có đã lâu, mà đương buổi chữ nho còn thịnh-hành, người ta đương còn quen dùng chữ nôm, chữ quốc-ngữ chưa mấy người lưu ý đến. Từ khi chữ nho đã bỏ chữ quốc-ngữ mới thật-hành, cái phong-trào chấn-hưng quốc-văn mới tràn trải gần khắp ở trong nước; các báo bằng chữ quốc-ngữ xuất hiện càng ngày càng nhiều, sách vở làm bằng chữ quốc-ngữ, giấy má cũng đã phần nhiều dùng chữ quốc-ngữ, ở một nước xưa kia vẫn là học nhờ viết mượn, cách học-vấn rất là khó khăn, mà lại có được một thứ chữ thật là giản-dị, mau hiểu mau thông, dùng để khai thông trí-não cho quốc-dân, mà truyền-bá văn-minh vào trong nước, thì còn gì tiện lợi cho bằng nữa. Đến bây giờ chữ quốc-ngữ mới dùng làm một thứ chữ gốc về nền giáo-dục phổ-thông, lối dạy bằng chữ quốc-ngữ, bằng thi bằng chữ quốc-ngữ, con em theo học sau này, tất phải có cái bằng quốc-ngữ làm đầu, rồi sau mới được thi lấy các thứ bằng nọ bằng kia, chữ quốc ngữ mới thật là văn-tự riêng của một nước, chớ không phải chỉ là một thứ chữ mượn hai mươi mấy chữ vần cái tây mà theo tiếng ghép vần, dùng về việc biên chép tầm-thường, như kiến-giải của phần nhiều người vẫn còn cho như thế.

Ôi, trí não của mỗi người được khai thông là toàn trông vào sự học, vận mệnh của một nước được thịnh đạt, toàn nhờ về trí não người trong nước có khai thông; người các nước bên Âu Mỹ nhờ có cái giáo dục phổ cập, mà phần nhiều trí não được khai thông, nước cũng nhờ có nhiều người trí não khai thông, mới gây được cái nền giàu mạnh, mà chiếm được cái địa-vị tối cao trong thế-giới. Người mình cũng có thông minh, cũng có trí tuệ, cũng đủ sức theo học nghề nọ nghề kia, xưa kia theo học chữ nho, mà lại chỉ chuyên tập một lối văn-chương, lại là một lối học rất là lâu, rất là khó, thế mà người mình cũng đủ sức theo đòi, tuy không dám nói rằng người mình theo học đã thật được thâm thúy, thật được rộng rãi bằng người, nhưng cũng đã có nhiều người nhờ sự học mà đạt đủ thành tài, đủ cho người Tàu phải trọng mà khen là một nước văn-hiến. Về sau theo học chữ Tây, mới độ bốn, năm mươi năm nay, mà người mình theo học cũng đã có lần tới, cũng đã có người đậu được bằng nọ, bằng kia, tuy cái trình độ học vi với các nước văn-minh tiến tiến, thì còn thua kém xa, mà vào khoảng mười lăm năm nay, sự học cũng đã thấy tiến bộ. Nghiệm như thế thì biết người Nam ta vẫn là một nòi giống tốt, tư chất cũng đủ học, thông minh cũng đủ hiểu, không đến nỗi ù ù cạc cạc, như giống người mọi người mường, chỉ vì xưa kia học cử nho thì lối học đã sai lầm, học chữ tây thì cách học cũng lại là khó khăn, cho nên từ xưa đến nay đã mấy nghìn năm vẫn là một nước có giáo-dục, mà số người có học-thức vẫn là rất ít, sự giáo-dục vẫn chưa được phổ-thông, ấy cái nỗi học nhờ viết mượn, khốn cực đến như thế ở, sự giáo-dục đã không được phổ-thông, thì sự tiến-hóa trách gì không chậm trễ vậy có thể nói được rằng: cái kỳ thi bằng Sơ học yếu lược này, là bắt đầu dùng tiếng bản-quốc làm nền giáo-dục phổ-thông, sự tiến-hóa sau này, may nhờ đó mà được nhanh chóng, thế chẳng phải là một việc đáng mừng mà nên ghi nhớ đấy ư?

Có người nói: ở các trường sơ-học Pháp-Việt, lớp Đồng-ấu đã bắt đầu dạy chữ quốc ngữ, các lớp thi chữ quốc-ngữ cũng đã có dạy rồi, bây giờ sửa đổi lại, chẳng qua chỉ là một sự sửa đổi nhỏ mọn ở trong sự học có cái gì là quan-hệ lắm đâu. Phải, đó tuy là một sự thay đổi nhỏ mọn, cái bằng Sơ học yếu-lược, cũng chỉ là một cái cầu phải đi qua đã nọi lên mấy bực học trên; nhưng ở vào một nước mấy nghìn năm nay không có văn tự chỉ toàn là học nhờ viết mượn, mà bây giờ đã dùng tiếng bản xứ để làm lợi-khí về sự giáo-dục phổ thông cho người bản-xứ, thì sau này sự học cũng có phần mong được mau phổ cập, mà sự tiến-hóa cũng mong được tiến theo đuổi kịp người; vậy nên nói về việc mở mang trí não cho quốc-dân, để hòng đua đuổi với người ở trên con đường tiến-hóa, thấy có chữ quốc-ngữ mà lấy làm mừng bao nhiêu, thì thấy dùng chữ quốc-ngữ làm nền sơ học phổ-thông cũng đáng lấy làm mừng bấy nhiêu, cũng không phải là một lời nói quá vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

Bản báo Havas
Ngày 7 Avril 1925

Cái chương trình tài chánh của tòa nội-các

Sau khi tòa nội-các hội nghị, quan Francois Albert có tuyên bố rằng các quan thượng thư đồng thanh ưng-chuẩn bản dự-án về việc vay một phần tiền sẽ cần tu-gia, mà việc cho vay này là một việc tự ý cho vay.

Quan Herriot với hai nghị-viện

Quan Herriot tiếp hai ông bạn viên về đảng xã hội là MM. Blum, và Aurel. Nghỉ có nói với các đại biểu báo quán rằng ngài cũng chẳng biết hai nghị viện sẽ làm thế nào điều định với nhau, việc ấy không phải ngài có thể làm nên được. Ngài lại nói cái cơn đã đi bồng rồi nên đứng đóng, nay đã thấy yên rồi.

Điện-báo Indopacifi
Ngày 8 Avril 1925

Tòa nội các với cái chương-trình tài chánh

Tòa nội các ưng chuẩn bản dự án của quan thượng thư bộ tài-chánh.

Cứ tin rằng cái số tiền cho vay đó; biết này sẽ kiểm soát cẩn thận, ai có tư bản phải đóng khoản thuế về lợi tức mà không tự nộp một số tiền ít ra là một phần mười tài sản của mình, tới sẽ phải cưỡng-bách. Những người gửi tiền sẽ được một cái trái khoán sinh lợi vừa tiền là 3 0/0.

Số giấy bạc lưu thông trước có 41 nghìn triệu, nay tăng lên làm 50 nghìn triệu.

Quan Herriot sẽ yêu cầu nghị viện bàn ngay bản dự-án ấy.

Quan Herriot với tả-đảng

Sau khi tòa nội các hội nghị, quan Herriot có mời tòa tri-sự của tả đảng đến nhà ở nguyên lão nghị viện, và ở thứ dân nghị viện, cùng hội đồng trị sự của chánh-đoàn cấp-tiến và xã-hội cấp-tiến ở thứ-dân nghị-viện đến hội nghị để trần-thuật cho các hội-đồng ấy rõ cái chương-trình tài-chính của tòa nội-các, vì hai đoàn-thể ấy từ ra cái chủ-trương của các đảng ấy mấy ngày nay.

Các nơi biết tin đích xác nói rằng ngày mai các chánh đảng sẽ cạnh tranh rất kịch liệt.

Bình giá nước Pháp

Đại-tướng Nollet đệ trình quan Dannemarge một bản dự án về việc tổ chức lại binh-gia. Ngày hôm nay ông sẽ đệ trình thứ-dân nghị-viện.

Lứ theo như bản dự án ấy, thì ngạch linh tại ngũ sẽ giảm đi mà ngạch linh bị ban sẽ tổ chức lại và luyện tập luôn.

Việc bảo cử nghị viện ở nước Bỉ

Đảng xã-hội hơn được mười ghế. Đảng Thiên-chúa-giáo hai hay ba ghế. Đảng tự-do kém mất mười hai ghế.

CẢI TỤC BÁN NGƯỜI TẠI NƯỚC NEPAL (ẤN-ĐỘ)

Ở nước Nepal (Ấn-độ) vẫn còn cái tục bán người. Dân gian có con gái thường đem bán lấy tiền, lắm khi nhờ về cái tục ấy con gái nhà nghèo có sắc có hạnh lấy được chồng giàu sang.

Các quan Anh thấy cái tục ấy làm ấy xin vua nước Nepal bỏ đi. Vua nước Nepal trước cũng có lòng học ở Âu-châu đáp lại rằng: « Các quan nước Anh không có phép ngăn trở cái quyền tự do buôn bán trong nước Nepal ». Xét câu trả lời ấy thời biết vua nước Nepal cũng đã thịnh cái giọng luật pháp lắm, nhưng tốc thay đã biết nói đến cái quyền tự do buôn bán, mà lại không biết bình vực cái quyền tự do của ca-nhân.

Tin Trung-hoa

Tang lễ Tôn-Văn

Cái quan-tài bằng pha lê thủa ở nước Nga đã đem lại ngày 30 mars, nhưng vì không hợp thức, nên lại bỏ đi không dùng, cứ để nguyên quan-tài cũ đưa ra quàn ở chùa Bích-vân núi Tây-sơn. Ngày 2 Avril các trường học ở Bắc-kinh đều nghỉ học để đi đưa. Đoàn-kỳ-Thụy có cử Hoàng-khai Văn đến tế.

Uông-tinh-Vệ có thông báo cho các đảng viên đảng quốc-dân, hễ tang lễ Tôn-Văn xong thì phải kíp về Quảng-đông nhận chức, chớ can thiệp gì vào chính-cục Bắc kinh.

Hiện Tôn-Khoa và Tổng-tư Văn đã xuống Nam-ninh để kíp về Quảng-đông, chỉ còn Uông-tinh-Vệ bị đau phải đến Ôn-toàn để điều trị.

Tòa nội-các

Tòa nội-các đương rục rịch thì-thực lại, đã định Vương-Sủ-Bưởng thượng-trưởng bộ nội-vụ, Cảng-tâm-Trạm, nguyên tổng-trưởng bộ ấy thì bổ làm tổng-trưởng Á-huy.

Bộ tài-chính thì viên ông thứ trưởng là Trương-Huân hết sức đánh đổ viên tổng trưởng là Lý-tư-Hiệu để đón Hàng-hy-Lĩnh thay vào.

Đoàn-kỳ-Thụy đối với thời-cục

Đoàn-kỳ-Thụy có thả bài viết thư cho Lư-vinh-Trường dặn phải giữ-gìn cho cẩn-thận cái hòa-bình hiện-thời, chớ nên hô-hào gì, Đoàn-kỳ-Thụy này đã là ông lão 60 tuổi đầu rồi, không có ưa gì mà cũng không có luyến tiếc gì, chỉ biết đem cái phương pháp hòa bình mà giải quyết thời-cục

Tin Phùng-ngọc-Tường

Hiện Phùng-ngọc-Tường bị chứng làm trọc và thương hàn, bệnh-tình nghe rất nguy-kịch, đã có đón thầy thuốc ở nhà thương Hiệp-hòa Bắc-kinh đến chữa.

Tin Đường-kế-Nghiêu

Ngày 2 avril các cơ quan ở Bắc-kinh đều có tiếp được điện tín của Đường kế-Nghiêu ở Vân-nam gửi đến nói rằng Đường sắp sửa hội quân Hồ-nam, Hồ-bắc, Anh hay và Giang-tây để tiêu trừ cho hết đảng Tào-Côn và Ngô-bội-Phu.

Đường-kế-Nghiêu lại điện lên Đoàn-kỳ-Thụy nói rằng Đường xưa càng với người có cái lượng thực yêu nước xứng-đáng như vậy mà chẳng có thể mang cái thời cục hỗn độn ngày nay đặt vào cái vòng trị an được thì phi Đoàn không còn ai làm được nữa.

Lễ viếng Tôn Văn ở Áo-môn

Ngày 6 avril vừa rồi các giới ở Áo-môn có làm lễ viếng Tôn Văn. Tòa thương hội có câu đối viếng rằng:

Cách chuyên chế, sáng cộng hòa, ngũ thập niên chính thể phiên tân, công thủ tội khôi bằng hậu luận.

Trọng lao công, ức tư bản, tứ thập tải dân quyền xướng đạo, cao đàm hùng biện ngưỡng tiên sinh.

Võ-tuyến-điện Indopacifi

Cuộc hội-nghị thiện-hậu

Cuộc hội nghị thiện hậu ngoài 15 ngày, nay dẫu các đại-biểu của phương buôn bán, người con gái ấy với tôi thì trông mong giúp việc cửa nhà cha mẹ tới.

TRẢ LỜI. — 1° Không, người con gái ấy, không có quyền đánh mắng được cả.

2° Người anh cả không có quyền gì vào sự gả chồng cho cô, vì là người khác họ.

3° Không, người ấy không có quyền bắt cứng ông thân sinh ra cô, vì là người khác họ.

4° Nếu cô không có anh em nào thờ cúng bà thân sinh ra cô ngày sau thì cô mới phải theo giỗ tết với người ấy. Nhưng thế nào trong họ nhà thân-phụ cô cũng phải lập tự cho thân-phụ cô và thân-mẫu cô về sau nầy, nhưng vẫn hãy còn phải mượn đến anh khác cha.

5° Thân mẫu cô lấy lẽ đó, chẳng trước thì cũng rõ, nhưng đối chồng sau lấy cô bay là?

Nếu đối chồng sau là vợ cả thì lấy chồng, các tài sản của thân-mẫu cô hình ra tài sản của ông thân-phụ cô thì chỉ mình cô được hưởng thôi chứ người anh cô không có quyền dự gì vào đó.

Nếu đối chồng sau cũng lấy lẽ, thì thân mẫu cô được phép có tài sản riêng, mà đã là của riêng thân-mẫu cô có quyền chia cho anh em, vậy cô phải coi với anh cô.

6° Nếu thân-mẫu cô là vợ cả thì được ăng dụng các tài-sản của thân-phụ cô mà tùy ý cô sẽ lấn người anh cô đi phải phụng dưỡng thân-mẫu cô.

MỘT PHÉP TRỊ BỆNH ĐIẾC

Những nhà hàng không nghiệm ra rằng đương ở chỗ thấp vọt bay lên chỗ cao, thì tai-ách-giác thường bị nào động.

Ngư ta thường thấy một nhà hàng không lên trên cao rồi xoáy tròn ốc mà bay xuống đất, thì bị điếc ít lâu rồi mới lại khỏi.

Sự nào-động ấy là bởi cái áp lực của không-khí thay đổi mà ra.

Mới đây một người con gái Hoa-kỳ điếc, cứ lên bay lên tiền có 4.000 thước, rồi từ trên cao bay vọt xuống đất thì thấy khỏi hẳn điếc.

Cái áp-lực không khí có lẽ trở nên một phép trị bệnh điếc sau này vậy.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thưa ngài, đã lâu nay tôi tuổi đã sẩn lòng chỉ bảo cho nhiều người được biết những điều pháp luật. Vậy nay tôi xin viết thư về mong rằng ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi mấ điều như sau này, thì tôi lấy làm cảm ơn vô cùng:

Người đời chồng trước mẹ tôi lấy lẽ được một người con gái lên 7 tuổi thì chồng chết. Khi người chồng chết rồi thì người vợ cả bắt lấy người con gái ấy lại, và người vợ cả ấy cũng không có con nào cả. Còn mẹ tôi, thì lại đi lấy một đời chồng nữa rồi mới sinh ra tôi.

Mẹ tôi làm bạn với cha tôi đến khi tôi lên ba-mươi thì cha tôi mất.

Khi cha tôi mất được mấy năm thì mẹ tôi mang tôi về thăm ở quê người chồng cả, lấy vợ cho người con gái chồng cả, rồi thì hai mẹ con tôi lại đem nhau đi buôn bán. Được hai năm sau thì hai vợ chồng người con ấy xin đi theo mấy mẹ con tôi.

Theo mẹ con tôi được hai năm thì vợ người con gái ấy chết. Đến lâu nay người con gái ấy vẫn ở với mẹ con tôi. Tuổi đã 27, nhưng không có nghề nghiệp gì cả.

1° Vậy thì người con gái ấy bây giờ có quyền đánh mắng tôi như anh chồng bỏ cùng mẹ hay không?

2° Tôi đi lấy chồng thì anh ấy có được quyền gì vào sự thuận hay không cho người mà mẹ tôi và tôi đã bằng lòng lấy không?

3° Người ấy có quyền thờ cúng cha tôi hay không?

4° Sau khi mẹ tôi trăm tuổi, thì tôi có phải theo đõ tết với người ấy hay không?

5° Cái gia tài của mẹ tôi bây giờ thì người ấy có được dự phần vào hay không?

6° Khi tôi đã đi xuất giá tôi muốn tôi muốn nuôi lấy mẹ tôi thì có được hay không?

Hiện bây giờ thì mẹ tôi đang đi buôn phương buôn bán, người con gái ấy với tôi thì trông mong giúp việc cửa nhà cha mẹ tới.

TRẢ LỜI. — 1° Không, người con gái ấy, không có quyền đánh mắng được cả.

2° Người anh cả không có quyền gì vào sự gả chồng cho cô, vì là người khác họ.

3° Không, người ấy không có quyền thờ cúng ông thân sinh ra cô, vì là người khác họ.

4° Nếu cô không có anh em nào thờ cúng bà thân sinh ra cô ngày sau thì cô mới phải theo giỗ tết với người ấy. Nhưng thế nào trong họ nhà thân-phụ cô cũng phải lập tự cho thân-phụ cô và thân-mẫu cô về sau nầy, nhưng vẫn hãy còn phải mượn đến anh khác cha.

5° Thân mẫu cô lấy lẽ đó, chẳng trước thì cũng rõ, nhưng đối chồng sau lấy cô bay là?

Nếu đối chồng sau là vợ cả thì lấy chồng, các tài sản của thân mẫu cô hình ra tài sản của thân-phụ cô thì chỉ mình cô được hưởng thôi chứ người anh cô không có quyền dự gì vào đó.

Nếu đối chồng sau cũng lấy lẽ, thì thân mẫu cô được phép có tài sản riêng, mà đã là của riêng thân-mẫu cô có quyền chia cho anh em, vậy cô phải coi với anh cô.

6° Nếu thân-mẫu cô là vợ cả thì được ăng dụng các tài-sản của thân-phụ cô mà tùy ý cô sẽ lấn người anh cô đi phải phụng dưỡng thân-mẫu cô.

Một buổi chơi xuân

Cơ xuân! Cái cách chơi xuân của phần nhiều người đời nay ta đã biết rồi. Kẻ thì mượn ngày xuân mà mở mặt trong vòng đỏ được đọc thơ và cái quà chơi mà đến khuynh gia bại sản, ở ngục ngõ tử; người thì nhân tiết xuân mà mượn những nơi hội hè đình đám làm chỗ tìm sang hỏi hướm, có khi quá sui mà đến lúa sự bỏ con, tan nhà nát cửa, cũng nó nên vì xuân bạo nhiễu, rồi lại trận nguồn về xuân bẩy chiều, nẫu khổ vì xuân hay nhiều. Trong khi xô chọc nhà quê, sự sống thiên-quang thấm thoát, ba tháng xuân kia chẳng bao lâu sẽ chết cái thời-gian nhất định xô đẩy vào trong cõi hư-không mà mất mặt vô xuân như thế, thì hy-giả sự nhờ có một với một người bạn ở làng kia nhân ngày hưu-hạ đến yết cái tiên Trinh-nữ ở gần đấy, bèn cùng rủ nhau đi. Hôm ấy là ấm vào ngày mồng 8 tháng giêng. Trời xuân ấm đậm mát mẻ, ngọn đồng-phong hay lá phất phơ mấy cái tóc bạc trên đầu các cụ già, phấp phới cái giải yếm lụa đào của các cô thiếu-nữ đi chơi cũng phảng phất duyên. Ấy giá đương lúng thông đường trường, đương tưng trưng đến cái cảnh gấm dệt vàng đeo, đáp điu anh yến ở Hà-thành, thì chợt trông thấy một cái làm quan sang

sẵng, có vẻ tráng-lệ như ngày hèn rể vào xem. Đi được nửa đường thì trong đám cây gió-hương to vừa bằng một người ôm, chợt lá rườm rà, hiện ra một tòa cổ-miếu con con, mái rêu tường mốc, hương khói vắng tanh, nhìn kỹ cũng không thấy dấu tích gì khả dĩ biết được vị thần thờ đó lịch-sử làm sao. Qua miếu đến đình. Đình này cũng không khác gì những đình khác của các làng ta, nhưng trông cũng có vẻ cổ. Ở giữa gian chỉ thấy trơ trọi một bát hương sành lù lù ở giữa cái sàn gỗ, trên treo một bức hoành phi nước sơn đã cũ, có bốn chữ « *Khí-tắc sơn hà* », hai bên cột có đôi câu đối nét chữ vàng đã nhạt :

« *Bán dặm cao nhàm kinh Bắc lỗ,*
« *Thiên thu chính khí trắng Nam giao* ».

Cứ bức hoành và đôi câu đối ấy thì vị thần phụng-sự một cách sơ sài nhất nhẽo ở cái đình này là một bậc danh-nhân có công với nước. Nhưng vị danh-nhân ấy là ai ? Phải hỏi người làng này họa may mới biết được. Nhân đi quanh đình thấy đằng sau có một cái chòa nhan nhản những câu đối hoành-phi, đầy dẫy những tượng tô bụt tiếp, bèn rẽ vào hỏi một vị sư ở đấy thì vị sư này đối với lịch-sử đình kia cũng lại mờ mịt hơn mình. Chán quá ! Ra đến cửa đình, gặp ngay hai người, — trong hai người này có một người thấy gọi là ông khóa, đứng nhìn mình một cách tự nhiên, liền nhân dịp chào, thì người ấy đáp rằng :

« Đình và chùa đây là của làng Dinh-nguyên chúng tôi, thuộc phủ Lạng-giang. Còn sự tích đức thánh thì ngài nói đến cụ tám mươi trong làng cũng không biết được, nữa là hậu-sinh chúng tôi ».

Than ôi ! người trong làng mà không biết sự tích ông thần làng mình thế nào ! Thế mà cũng năm năm hội hè rộn rịp, lễ lễ thì thụp, chè chén linh đình ! Lạ cho cái lối phụng sự danh-nhân của người mình ! Chẳng trách được có một nhà văn-sĩ Pháp làm tiểu thuyết về phong-tục nước mình nói rằng người mình càng lễ chỉ biết thì thà thì thụp lễ cho nhiều, còn vị thần mình cầu khẩn là người ở phương Đông, ở phương Tây, ở nước Ấn-độ hay ở nước Tàu, là ông danh tướng, là chú khái-sĩ cũng mù mờ !

Đến mục-tử ngồi trên mình trâu lấy thương gõ vào sừng mà hát, lững thửng đi về, Ký-giả phải đảo bước đi đến nhà người bạn. Đến nhà, bạn tiếp đãi ân cần, hàn huyên mấy câu; liền đem sự mắt thấy tai nghe của mình bạn nãy tuật cho bạn nghe, mới biết cái đình làng Dinh-nguyên vừa rồi thờ hai vị thần là Trương-Hống, Trương-Hát. Hai ông là hai người danh tướng của vua Triệu Việt-vương thuở trước có công đánh lui được giặc Tàu. Một hôm hai ông nằm trong một cái đình, đang đêm ngâm bốn câu thơ :

« *Nam-quốc sơn hà Nam-đế cư.* (1)
« *Tiệt nhiên định phận tại thiên-thư.*
« *Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm ?*
« *Nhữ đẳng hành khan thủ bại hư* ».

Quân Tàu nghe tiếng tưởng là thần-nhân xuất-khẩu bèn bảo nhau rút quân về. Rồi sau hai ông đi đánh giặc về đến ngã-ba Sà (chỗ sông Cà-lồ chảy vào sông Cầu, tiếp giáp Phúc-yên, Bắc-ninh và Bắc-giang) thì hóa ở đấy. Vua cảm cái công hai ông, bắt các xã ở dọc sông giang sông Cầu phải lập đền thờ. Tương-truyền đền ấy lúc đầu làm, nửng khi hạn-thán cầu-đảo đều thấy ứng nghiệm.

Sáng sớm hôm sau, ông bạn dắt đi xem cây ngô đồng và cây bồng-bồng. Xem thấy cây « giống vàng đã rụng một vài lá ngô » cùng cây « ngô-đồng nhất diệp-lạc, thiên-hạ công tri-thu » mà không trông thượng rõ cây ngô-đồng thế nào. Nay trông cây này thì giống như cây dại, lá héo cành khẻ, chủ nhân nói giống đã 30 năm nay, mà chỉ cao độ một đầu một với. Chẳng biết có phải cây ngô-đồng đó không ? Lại thường thấy trẻ con hát « bồng-bồng mà nấu canh tôm lăn vỏ » mà chưa được mục-kích cây ấy, đến nay mới biết cây bồng bồng gần giống như cây huyết-dụ, nhưng lá hẹp hơn và xanh đến tháng 2 thì ra hoa, hoa ấy nếu với tôm là một món canh rất ngon của người thôn-dã.

Ký giả đi chơi buổi hôm nay là cốt đến xem cái Trình-nữ, nhưng cũng nhân tiện muốn xem cái kết-quả của công-cuộc đi-dân khẩn-điền. Vừa ra khỏi đầu làng thì thấy một cánh đồng mênh-mông bát-ngát, lúa chiêm xanh ngắt một màu hiện ra trước mắt. Như lời người bạn nói thì cách đồng này xưa kia chỉ là một bãi hoang cỏ mọc, đến nay nhờ được ông cuốc dẫn-thủy mà biến thành một cánh đồng chiêm rất tiện lợi, những ruộng cỏ mọc trước kia nay đã liệt vào hạng nhất đồng-điền.

(*Còn nữa*) P.

1 Bây là chép theo lời người bạn. Bài thơ tuyệt này còn truyền là của ông Lý-thường-Kiệt.

Xuân thủ đàm ân

Các viên-chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thủ năm nay :

Thái-nguyên

Tặng bất phẩm văn giai (8 2)

MM. Ng-đình-Chung, chánh cửu phẩm văn giai (9 2), chánh tổng Kuuynh-qui, châu Đình-hóa.

Chánh cửu phẩm văn giai (9.1)

MM. Ng-đình-Vận, tàng cửu phẩm (9,2) chánh tổng Niêm-quang, huyện Đồng-hỷ.

Ng-đoan-Vy, tàng cửu phẩm (9,2), chánh tổng Thượng-vũ, phủ Phú-yên.

Tàng cửu phẩm văn giai (9.2)

MM Kiều-văn-Tương, lý trưởng làng Yên thạch tổng Ly huyện Phú-lương.

Ng-v-Chinh, chánh tổng Hòng-sơn, tổng ly huyện Đại-từ

Hứa-đình-Tiên, lý trưởng làng Lâm-vi tổng Phương-vi-thượng, châu Đình-hóa,

Ng-đình-Phúc, lý trưởng làng Trung khâu, tổng Bình-biên-trung châu Đình-hóa.

Ng công-Tương, chánh tổng Yên-trạch, làng Yên-trạch huyện Phú-lương.

Ngô-quang-Thiều, chánh tổng Lý-nhân, quán làng Dương-nhân, huyện Phú-bình.

Ng-thế-Lợi, chánh tổng Đông-đạt, quán làng Đông-đạt, huyện Phú-lương.

Ng-đình-Tấn, chánh tổng Trác-duyên, quán làng Quan-vinh, huyện Đồng hỷ.

Hà trọng-Văn, chánh tổng Hoa-thượng, quán làng Hoa-thượng, huyện Đồng-hỷ

Ng-văn-Huân, lý trưởng làng Hy-trang, tổng Hùng-sơn huyện Đại-từ.

Ng-văn-Trì, lý trưởng làng Lasơn, tổng La-đình, phủ Phú-bình.

Hà-văn-To, chánh tổng Thương-nung, quán làng Thương-nung châu Võ-nhai.

Hà-văn-Yên, chánh tổng Kỳ-phu, quán làng Cát-nê, huyện Đại-từ.

Ngô-văn-Hợp, phó tổng Kỳ-phu quán làng Kỳ-phu, phủ Đại-từ.

Tặng cửu phẩm bá hộ (9.2)

Ng-văn-Ái, châu đoàn Đại-từ, quán làng Ban-ngoại, tổng Phú-lạc huyện Đại-từ.

Ng-văn-Cơn, tổng đoàn tổng Cưvân, quán làng Cư-vân, huyện Đại từ.

Lương-đình-Thịnh, xã đoàn làng Quy-chiêm, tổng Phương-vi-hạ, châu Đình-hóa.

HÀI ĐÀM

Câu hâm chân-tình

Một ông nghị-viên hay mét-mê trong xóm chị-em và có ran-rín với một ả tóc là miệng cười hoa nở, mắt liếc thành xiên, bởi thế nên ông yêu ông quý, bảo gì ông cũng gật, thì ấn cũng gì ông cũng cho, một hôm trong tiệc rượu, ả phiếu-động tâm-thần vì cảm tình cùng ông Nghị, thất-thiên hâm mấy câu rằng :

Khen anh ăn ở sao tròn !
Bảo hết cũng gật, bảo còn cũng ư.
Vì dù có nước duyên ưa,
Đôi ta dựng nỗi cơ đồ cũng nên.
Cho phỉ mười nguyền.

Câu hâm này nghe chừng chạm đến bản-tính của ông, nên ông mặt tỉ mày chau suốt trong tiệc rượu, không ai hiểu ý ra sao ?

Cường-sỹ

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 20 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, mới tạ.	11	53
— nhì, —	10	62
— ba, —	9	64
Thóc hạng nhất, —	7	00
— nếp —	7	90

Giá bạc. — Kể từ ngày 8 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1 đ. 75.

Tin tàu. — Tàu *Songbo* khởi hành ở Hải-phòng đi Hong-kong qua Hoihow và Kouang-tchéou wan ngày chủ nhật 12 avril hồi 6 giờ.

Quan Toàn-quyền sẽ về qui-quốc. — Đến thứ ba sau 14 Avril, hồi 11 giờ, quan Toàn-quyền Merlin sẽ cùng với quí phu-nhân và quí công tử, quan thượng-thư Diamiens phó văn phòng quan Toàn-quyền sẽ biệt Hanoi đi đường bộ vào Saigon để đáp tàu về qui quốc.

Bị đón quan Thống sứ Monguillot đã tới nơi. — Sáng hôm nay, quan thượng-thư Damiens phó văn-phòng quan Toàn-quyền và trung úy Bernard, quan hầu quan Toàn-quyền đã đi ô-tô xuống Haiphong thay mặt quan Toàn-quyền đón quan Thống-sứ Monguillot đi tàu *Azay-le-Rideau* sang.

Quan Thống-sứ Monguillot tới nơi thì có đình chức Thống-sứ Bắc-kỳ và quyền Thống-sứ Krautheimer là về lĩnh chức Đốc-lý Haiphong, đợi đến khi quan Toàn quyền Merlin ở Sai, on xuống tàu rồi thì quan Monguillot mới lên chức quyền Toàn-quyền, và quan Krautheimer lại lên quyền Thống-sứ như cũ.

Tàu «Azay-le-Rideau» chưa tới. — Vừa có vô-tuyến-điện của hạm-trưởng tàu *Azay-le-Rideau* là tàu có quan Thống-sứ Monguillot đi, báo rằng tàu ấy tới Haiphong chiều hôm nay vào khoảng 6 giờ.

Nhưng sau lại có một bức vô-tuyến nữa báo rằng vì trời mưa gió có nên ghé tàu đến phải chậm lại.

Lúc nào biết định thì hạm-trưởng là M. Saccombe sẽ báo tin ngay.

Quan Thống-sứ Tourzet từ chức. — Vừa rồi quan hoặc-điạ bộ Thượng thư đã trình hội-đồng các quan Thượng-thư về cái đơn của M. André Torzet Thống đốc xứ Tchad, xin từ chức không muốn phó nhiệm.

Nghe nói quan Tourzet từ chức Thống-đốc xứ Tchad định sang kinh-doanh về thương nghiệp ở Nam-kỳ.

Nhà thương Bảo-hộ. — M. Casaux y-khoa bác-sĩ giáo-sư bực Caođẳng quyền đốc-học trường Y-học và Dược-học nay kiêm việc quản đốc nhà thương bản xứ tại Hanoi thay M. Raymond y-khoa bác-sĩ kể từ ngày 11 mars 1925.

Cấm thóc gạo xuất cảng. — Các thể lệ trong nghị-định ngày 8 novembre 1924 cấm đem thóc gạo các tỉnh Bình-định, Phú-yên, Quảng-ngãi và Quảng-nam đi các tỉnh khác, các xứ khác hay là ra ngoại-quốc tại về phần tỉnh Phú-yên nay gia hạn thêm đến ngày 8 juin.

Việc bầu cử hội-viên thành-phố. — Nghị-định quan Toàn-quyền Bắ-kỳ về việc bầu cử hội-đồng thành phố Hanoi và Haiphong nay đã thấy tuyên yết rồi. Đọc nghị-định ấy ta nhận sau này.

Khoản thứ nhất. Nay triệu tập các nhà có quyền dự bầu ở Hanoi và Haiphong đến ngày chủ nhật mồng 3 tháng năm năm 1925 đề bầu cử lấy hội-đồng thành phố ở những thành phố ấy.

Khoản thứ nhì. — Việc bầu cử sẽ mở tại các tòa Đốc-lý Hanoi và Haiphong từ bảy giờ đến mười sáu giờ ngày hôm ấy. Các phiếu bầu sẽ mở ngay sau giờ ấy.

Nếu cần phải bầu lại lần thứ hai thì đến ngày mồng 10 tháng năm năm 1925 lại phải bầu lại.

H. ĐỀU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI MỖI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Hí tin. - Bản quán được tin mừng rằng ngày 15 avril ô Germaine Péral'e là lệnh-ái quan cố giám-đốc Học-chính Bắc-kỳ và bà Péral'e sẽ làm lễ thành hôn với M. Gilbert Desgranges tòng sự tại sở Thương-chính, thuộc thụ chiến thứ hồi tỉnh.

Vậy có lời mừng bà Péralle và cô dâu chú rể.

* * *

Bản quán lại được tin mừng rằng đến ngày 20 tà tháng này thì M. Hoàng văn Quế là *Compradore* tại Đông-dương ngân hàng sẽ làm lễ thành hôn cho lệnh trưởng nam.

Vậy có lời mừng ông Quế và cô dâu chú rể.

Hai ngày cuối cùng !!!

Xin nói để các quý-khách được biết : Phim đã khởi hài « TOU-FOU MUỐN LẤY VỢ » đang chiếu tại rạp chớp bóng CINEMA PALACE HANOI thì chỉ còn chiếu có hôm buổi sớm là hết (hai ngày và tối thứ hai và thứ ba 6, 7 Avril 1925) rồi không bao giờ còn chiếu lại nữa.

Vậy, các quý-khách ai chưa xem, xin mau mau kẻo hết.

Thứ hai và thứ ba 6, 7 Avril 1925
Bán mấy từ 5 giờ rưỡi đến 7 giờ rưỡi tối
Tối từ 9 giờ đến 11 giờ đêm
tại rạp CINÉMA PALACE
CHIẾU PHIM ANN ANNAM
TOU-FOU

Về việc gửi thư từ cho các binh lính tà tòng quân ở ngoại-quốc. — Quan Toàn-quyền vừa thông tư cho quan Thống-đốc Nam-kỳ và quan Thống-sứ Bắc-kỳ tỏ cho tri sau này :

Bên Bộ có tư cho tôi hay rằng các thư từ ở Đông-dương gửi sang cho các binh lính Đông-dương tòng quân bên Pháp thường hay bị Bưu-cục ở Mẫu-quốc phạt vì các lẽ sau này :

a) Đáng lẽ phải gián tem bên Pháp.

b) Gián tem Đông-dương mà không gián đủ.

Hiện quan binh đã tư cho các quan đầu các hàng quán thông báo cho các binh lính nhờ dặn những người thông tin cho mình ở Đông-dương về điều ấy và khi gửi thư sang Đông dương thì đừng có gửi đinh theo tem bên Pháp làm gì.

Sau nữa tôi tưởng nên nhắc lại các thể lệ gửi thư cho các binh lính tòng sự tại Pháp và tuyên yết lệ ấy ra các nơi.

Nhất là phải dặn những điều này :

1. Tem bên Pháp không gửi ở Đông-dương được và những tem mà các binh lính ở Pháp gửi sang thì cũng thành ra vô dụng.

2. Bất kỳ giá bạc là bao nhiêu, phàm các thư thường ở Đông-dương gửi sang Pháp là phải gián tem 5 xu cả.

3 Các thư từ không dán tem hay là dán thiếu thì sẽ phải gấp đôi mà người nhận thư nếu muốn lấy thì phải chịu tiền phạt ấy.

Còn như thư từ gửi sang cho các binh lính tòng quân ở ngoài nước Pháp, tại các xứ Rhénanie, Maroc, Levant, vân vân thì theo như tờ chu-tri số 47 ngày 31 octobre 1919 vẫn được gửi không phải dán tem. Lại cần phải nhắc lại các điều lệ ấy nữa và dặn rằng khi viết thư cho những binh lính ở các xứ ấy thì phải để số cả hai tiền (80 de secteur postal) mà là S. P. n° x.

* * *

Tờ chu-tri số 47 nói trên ấy như sau này :

Bộ Thượng-chính bá các rằng lệ gửi thư từ cho các binh lính được miễn dán tem thì phải bãi đi kể từ ngày 1er novembre 1919, trừ những trường hợp sau này :

1. Gửi cho các binh lính lục-quân hải quân tòng binh ở ngoại nước Pháp, tại miền Lai-nhân (Rhénanie) tại ngoại quốc và Ma-rốc

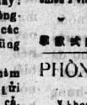
2. Gửi cho các binh lính lục-quân và hải-quân bị thương hay ốm đau nằm tại các nhà thương từ khi hải-chiến cho đến khi ở nhà thương ra.

Cô đỡ Cao-mên. — Các cô đỡ Cao-mên mà phạm lỗi nặng trong cái nghề đỡ đẻ thì quan chánh sở y-tế trong hạt có thể tư lên quan Khâm-sứ huyền cái bằng cấp làm nghề đỡ đẻ trong hạn sáu tháng nay mà nếu trước khi bị huyền, các cô đỡ phạm lỗi được phép làm giấy trình bày mọi lẽ về việc của mình. Cái bằng mà phải huyền đến hai lần thì cô thể phải thu lại Lần.

(*Còn trang báo đó, xét thử đọc*).

AI MUỐN MUA CỦI ?
Củi thực khô !
Cân rõ đủ !
Xe đến tận nhà !
Tâm bảo rưỡi (0 $ 85) một tạ tây
MAU MAU KẺO HẾT
Hỏi tại sau nhà báo T. B. T. V. phố hàng Bông

Quan Docteur ĐI-CO-MAN
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bịnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh lậu, chứng sốm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Ở Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giá, số nhà 33, Hanoi dây nói 346.
Quan Đốc-tơ có sẵn thứ thuốc người đi nguyên âm đến nhà, ai cần lại hỏi.
2263

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(*Capsules huile de foie de morue*)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi hộp 0$80
Mua nhiều có giá đặc biệt.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thường thì đi ngày đàng Bắc-đầu bội tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenon, Pau, Rabat, Casablanca, Port-Said (Ai-cập, Kuê, Ngoại khoa, hóa-sinh, chữa mắt có các thứ bịnh lận bịnh giang mai
Giờ khám bịnh : buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều từ 4 đến 7 giờ
KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : GIÁ 1 $ 00
Phòng khám bịnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23.
GIẤY nói số 236
6361. —

số 160

THÚY-HỬ

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Nói xong, truyền bảo quân-sĩ đem tù-xa ra cho *Hoa-ninh* xem. Hồi lâu, có một chiếc tù-xa, trên cắm lá cờ giấy ở phía ngoài đưa vào. *Hoa-ninh* nhăng trông xem ai thì trông thấy *Tống-giang*. Bấy giờ hai người cùng ôm mặt nhìn nhau, không còn biết nói thế nào cho được.

Hoàng-tin nói :

— Việc này không cần-cứ gì đến tôi, hiện có các nhân là *Lưu-cao* đây !

Hoa-ninh nói :

— Không hề có ! Người này là thân-thuộc của tôi, nguyên người huyện *Vận thành*, bây giờ bắn vụ oan cho người ta là giặc. Khi đến thương-tư, tôi sẽ phải biện-bạch cho ra.

Hoàng tin nói :

— Nhà-ngươi đã nói như thế thì ta cứ việc bắt giải nhà-ngươi lên nộp quan phủ, để cho nhà-ngươi được biện-bạch.

Nói xong, liền bảo *Lưu-cao* điểm lấy một trăm quân để đi hộ tống. *Hoa-ninh* bảo *Hoàng-tin* rằng :

— Quan đô-giám lừa tôi đến đây để bắt tôi, nhưng đến trước mặt thượng-tư, tôi còn phải biện-bạch, chưa biết thế nào. Tôi cùng đô-giám đều là trong hàng vũ-quan với nhau, xin cứ cho tôi được ngồi tù-xa mà không phải lột mũ áo.

Hoàng-tin nói :

— Điều ấy rất dễ, tôi có thể vâng lời được.

Hoàng-tin lại bảo *Lưu-cao* rằng :

— Quan *Lưu* trí-trại cũng phải công đi, để biện bạch cho mình, khiến người ta không còn kêu oan-uổng tính-mệnh.

Bấy giờ *Hoàng-tin* cùng *Lưu-cao* mỗi người lên một chiếc ngựa, đem một trăm năm mươi tên quân áp-giải hai cỗ tù-xa thẳng đường đi sang *Thanh-châu*.

HỒI THỨ XXXIII

Lại nói chuyện *Hoàng-tin* cùng *Lưu cao* đều cưỡi ngựa tay cầm đồ binh, đem một trăm năm mươi tên quân, trốc rừng có mở, áp giải *Tống-giang* và *Hoa-vinh* thẳng đường đi sang *Thanh châu*.

Đi được độ ba bốn mươi dặm, trông phía trước mặt có một khu rừng lớn. Trong khu rừng ấy thoáng có bóng người, quân sĩ toấy vậy, đều thì thào bảo nhau mà đứng dừng cả lại.

Hoàng-tin ngồi trên mình ngựa hỏi rằng :

— Tại sao mà đứng lại ?

Quân-sĩ bẩm rằng :

— Trong khu rừng ở phía trước mặt có người ra nơm dòm.

Hoàng-tin quát to lên mà rằng :

— Không cần, cứ việc đi !

Khi đi gần đến trước cửa rừng bỗng nghe có tiếng thanh-la vang động. Quân sĩ đều kinh hồn tán đởm, tưởng là muốn chạy. *Hoa-ninh* quát to lên rằng :

— Cứ đứng yên ! Dạn trận ra để đánh.

Hoàng-tin ngảnh lại bảo *Lưu-cao* rằng :

— *Lưu* trí-trại hãy coi giữ lấy tù xa nhé,

Lưu-cao ngồi trên mình ngựa, bất đắc dĩ phải vâng lời, nhưng nét mặt tái mét, chẳng còn hồn vía ở đâu nữa, trong miệng chỉ lẩm-bẩm mà tụng niệm một câu : « *Cứu khổ cứu nạn thiên-tôn* ».

Hoàng tin nguyên là vũ-quan, cho nên cũng còn có một chút can-đảm, mới giục ngựa lên trước trông thấy trong khu rừng rậm có bốn năm trăm lâu-la kéo ra, người nào cũng thân-thể to lớn, mặt mũi dữ dội, đầu đội khăn đỏ, lưng đeo đao nhọn, tay cầm giáo dài, chúng bỏ vây tất cả xung quanh.

Trong bọn lâu la có ba vị hảo-hán bước ra : một vị mặc áo mũ xanh, một vị mặc áo mũ đỏ Ba người đều đội khăn vàng, lưng đeo một lưỡi đao nhọn và tay cầm ngọn giáo, đứng chắn ngang không chuyển.

Ba vị hảo-hán ấy, người đứng giữa tức là *Cầm-mao Ô Yên-thuận* ; người đứng phía trên tức là *Ngự-cước Hồ Vương-anh* ; còn người đứng phía dưới tức là *Bạch-diện-lang quản Trình-thiên-thọ*,

Ba vị hảo-hán quát to lên mà bảo rằng :

— Bắt cứ ai đi qua lại đây cũng nộp ba nghìn lạng vàng là tiền mãi lộ, rồi mới được đi.

Hoàng tin ngồi trên mình ngựa cũng quát to lên rằng :

— Các ngươi chớ nói càn ! Ta là *Trấn-tam-sơn* đây !

Ba vị hảo-hán nếu trông mặt mà quát to lên rằng :

— Nhà-ngươi dẫu là *Trấn-tam-sơn* thì cũng phải nộp ba nghìn lạng vàng mãi-lộ, nếu không chẳng được đi nào !

Hoàng tin nói :

— Ta là chức đô giám vâng lệnh thượng-tư đi có việc quan, làm gì có tiền mãi-lộ mà nộp cho các ngươi.

Ba vị hảo-hán cười mà bảo rằng :

— Võ-luận nhà-ngươi là một chức đô-giám của thượng tư sai đi, dẫu thiên-tử ngự-giá qua đây thì cũng phải nộp ba nghìn lạng vàng mãi-lộ. Nếu không thì những người đi đây, hãy tạm bắt lại, cho nhà-ngươi đem tiền đến chuộc.

Hoàng-tin nổi giận mà mắng rằng :

— À bọn giặc-cỏ này, bay lại dám vô-lễ như thế !

Nói xong, liền khắc truyền cho quân sĩ nổi trống để đánh. *Hoàng-tin* giục ngựa múa giơm tiên thẳng vào đánh *Yên thuận*. Ba vị hảo-hán cùng giơ giáo lên để giao chiến với *Hoàng-tin*. *Hoàng tin* ngồi trên mình ngựa, giả-vờ đánh nhau với ba vị hảo-hán được hơn mười hợp, nhưng một mình địch sao cho nổi.

Vì *Lưu-cao* trông thấy sự thế nguy-cấp, chỉ những toan cắm đầu bỏ chạy, *Hoàng-tin* bắt-đắc-dĩ mới phải quay lại ra sự về *Thanh-phong trấn*. Quân-sĩ thấy *Hoàng-tin* chạy rồi, cũng vội-vàng bỏ tù xa mà chạy tán loạn, còn trơ trọi có một mình *Lưu-cao*.

Lưu-cao thấy vậy, hoảng-hồn lo-sợ, vừa gia roi đánh ngựa toan chạy thì bị bọn lâu-la nắm dây cương giằng lại, *Lưu-cao* ngã lộn nhào xuống đất. Bọn lâu-la xúm lại bắt trói *Lưu-cao* và cướp lấy hai cỗ tù-xa,

Bấy giờ *Hoa-ninh* ở trong tù-xa đã phá vỡ tung ra nhảy xuống, đốt đốt cái đây trói, lại phá tan cả chiếc tù-xa kia mà cứu lấy *Tống-giang*. Bọn lâu-la lôi kéo *Lưu-cao* đưa cho *Tống-giang* xử, để *Tống-giang* cưỡi ngựa đi lên trên núi trước. *Lưu-cao* mình trần trùng-trục, lại bị trói chặt, bà vị hảo-hán và *Hoa-ninh* cùng bọn lâu-la áp-giải đem về nộp sơn-trại.

Nguyên ba vị hảo-hán vì không biết tin tức *Tống-giang* thế nào, mới sai mấy tên lâu-la đến *Thanh-phong-trấn* để dò-la. Chúng nghe được tin đô-giám *Hoàng-tin* nẻm nhèn rượu làm hiệu, bắt trói *Hoa-ninh* và *Tống-giang* bỏ vào tù-xa, sắp giải đi. *Thanh-châu*, mới vội-vàng chạy về phi báo cùng ba vị hảo hán.

Ba vị hảo-hán được tin, tức khắc đem đại-quân kéo ra đón ở bên cạnh đường cái, còn các đường nhỏ cũng có sai quân đóng đèo. Vì thế cứu được *Hoa-ninh* cùng *Tống-giang*, lại bắt được *Lưu-cao* giải về nơi sơn-trại.

Khi giải về tới sơn-trại, bấy giờ đã vào hồi canh hai. Chúng họp cả ở trong nhà *Tụ nghĩa-đình*. *Tống-giang* cùng *Hoa ninh* ngồi giữa, ba vị hảo-hán tại ngồi tiếp cùng *Lưu-cao*, *Yên-thuận* truyền đặt tiệc khoản đãi, rồi cho quân-sĩ ai nấy đều được đi ăn uống. (*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

• TONIQUE TONKIOIS •

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười; cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đại được phòng cần MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn

日 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ nữ-trang bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn-thận, vàng đang tuổi. Các ngài chiếu cố lại sẽ sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

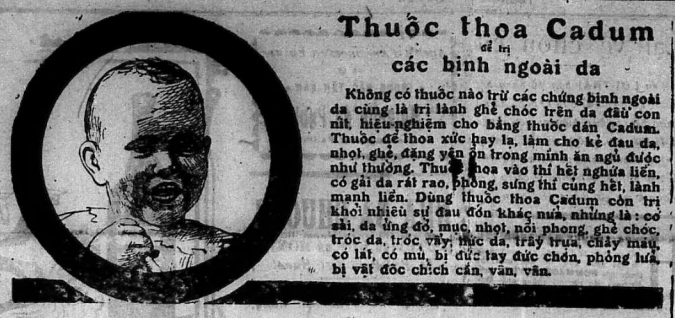
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mộ mắt, đau mắt, đau đa mang mắt, chảy nước mắt. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại: Nhà Ba chuông Hanoi

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cũng là trị lành ghẻ chóc trên da đầu con nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay là, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết ngứa liền, có gãi da rát rao, phỏng, sưng thì cũng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhưng là: cơ sài, da ung đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, tróc da, tróc vảy, thức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chốn, phỏng lửa, bị vật đốc chích cắn, vân, vân.

Ngoại thừa-phái.— M. Tống-văn-Thiều, thừa-phái Phù-cừ (Hưng-yên), được ngồi 16 tháng, lương rửa lương.

M. Ng-trần-Giu, thừa-phái châu Thủy-vỹ, đổi về Phù-cừ.

M. Đoàn-trọng-Mai, ấm-sinh, quán làng Hải-yến (Hưng-yên), được bổ thừa-phái châu Thủy-vỹ, hàm bàn làm đệ-cửu-tiền (9-2).

M. Vũ-tất-Bỉ, thừa-phái Hà-cối đổi đi Bắc-giang.

M. Ngô-công-Dụng, thừa-phái châu Bảo-thắng, nay đổi đi châu Hà-cối.

M. Phạm-trọng-Lâm, quán làng Bạch-sam (Hưng-yên) đã trúng tuyển số thư năm, kỳ thi thừa-phái năm 1923, nay được thưởng hàm tùng cửu-phẩm văn-giai (9-2) và bổ đi thừa-phái châu Bảo-thắng.

M. Vũ-ta-Cảo, thừa-phái châu Sơn-dương nay đổi về huyện Tiên-lữ (Hưng-yên).

M. Vũ-tạ-Tiến, thừa-phái Bình-ninh (Lạng-sơn), nay đổi đi châu Sơn-dương.

M. Trần-văn-Tuy, quán làng Nhất-tựu, huyện Kim-bảng (Hà-nam), đã trúng tuyển số 18 kỳ thi thừa-phái năm 1922, được bổ thừa-phái hạng năm hàm tùng cửu-phẩm văn-giai (9-2) và bổ đi thừa-phái đinh quan-bang-tá Bình-nhi (Lạng-sơn).

M. Bồ-Lang, thừa-phái châu Hàm-yên (Tuyên-quang) nay đổi về huyện An-dương.

M. Trần-huy-Đỉnh, ấm-sinh, quán làng Xuân-khê (Hà-nam) không bổ thừa-phái hạng năm, hàm bàn làm đệ-cửu-tiền (9-2) và bổ đi thừa-phái châu Hàm-yên.

Phát tỏa. — Hồi 11 giờ 25 phút sáng hôm qua một cái mái tranh tre thợ thuyền đang làm ở nhà số 49 phố Hàng Non bị phát tỏa, chữa trong non một tiếng đồng-hồ mới giập tắt đi được. Thiệt hại chẳng mấy và người cũng không việc gì cả.

Thảm trọng. — Hồi 10 giờ hôm qua người ta thấy một cái xác đàn ông chừng 45 tuổi, sọng k ông tồ lên họ là gì và quê quán ở đâu, nổi lênh bênh trên sông Cái vào khoảng làng Cơ-xa Nam. Khám trong người không thấy dấu tích gì khả nghi, song hình như đã lâu ngày lắm rồi. Hiện cho mang vào nhà xác.

Nhà máy điện

QUẠT MÁY MARELLI

Quạt plafond kiểu lớn. . . 860 f. 00

Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00

Cả tiền công đặt

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 6 avril 1925 như sau này:

Thóc

Hạng nhất	giá	7 $ 70	100 kilos
— nhì	—	7, 60	100 —
— ba	—	7, 50	100 —

Gạo

Hạng nhất	giá	12, 80	100 kilos
— nhì	—	11, 80	100 —
— ba	—	10 70	100 —

Bầu cử hội-viên thành-phố. — Từ hôm các báo đăng tin rằng đến chủ-nhật 3 Mai này ở Hanoi và Haiphong sẽ bầu-cử hội-viên thành phố thì nghiệm ra dưới là cả phần nắc-nhiệt hoa, chẳng mấy ngày là không nghe thấy bàn đến. Nói những chỗ trù nhân quảng-tọa đến «ở nghe thấy hai chữ «bầu-cử», những nào tay ấy khí, mặt nọ đỏ, cùng với cánh ấy cổ-động một cách đặc-biệt, bọn kia vận-động lối mật-lưu, v. v. Dư-luận bình-phẩm ra thế cũng phải, vì cái chức dân-chỉ đại biểu tuy chẳng tôn-trọng gì mà hòng miếng thế miếng tai, nhưng cái vinh-hạnh được ngồi ghế tại hội-đồng hà phải dễ đâu, quyền ấn chẳng có, có quyền nói, chức-trách sự «nó» ở nơi hội-nghị rất có giá-trị, một lời được công-ích công-lợi, một lời chỉ là trợ-nạt xếp dưới ngàn bậc, thì bà con ta kén chọn kỹ cũng là phải lắm và là bổn-phận của bà con nên cẩn-thận vậy.

Còn như sự đánh đổ về bàn lấy chiếu hát, bữa tiệc, hay bao về bàn lấy năm cạnc, một trăm toàn là cách vận-động để-hèn của những phường «nội thị, mấy gặt», phàm người trí-thực không ai màng tới mà có dại để họ nắm lấy cái gậy hội-viên cho thêm trò cười!

Chức hội-viên một thành-phố lớn cũng nặng nề lắm, có học-thức, có kiến-văn, có lịch-duyệt, có công-tâm, thì mong điều tích cho nhân dân; nếu đo đức kỉ ông có, cần tài cũng không mà cũng nhòn-nhẹn ô-tô song-mã để mua chuộc kỳ được cái hư-danh là ông hội-viên mà làm gì!

Các ngài nghĩ có phải không?

P.

Cái vòng đổi mạng người. — Tên Trần-thị-Nhật 14 tuổi, lội vòng vòng của một con bò rồi nhảy xuống sông Cấm thì ngày chủ nhật hồi 11 giờ người ta đã vớt được xác. Thế là một cái vòng đổi một mạng người, thương thay!

Hủy phá đồ-đạc và to tiếng. — Ở phố Amiral Courbet tối chủ-nhật 15 mars trước có xảy ra việc lủy-phá đồ đạc và to tiếng là nguyên do hai chủ ở nhà trên nhà dưới đã điều-đình thỏa-thuận với nhau, c ủ nhà trên dọn ở nơi khác để lại cho chủ nhà dưới ở cả, vì chủ nhà dưới có mở cửa hàng. Chẳng rõ ở trong có điều trái ý gì khác nữa mà khi nhà trên dọn đi, nhà dưới dọn lên được vài tiếng đồng-hồ thì nhà trên lại dọn về rồi sinh sự cãi cọ và ném đồ vật của nhà dưới xuống đường.

Việc này tức là việc của M. Ng-văn-Kha ở nhà dưới kiện M. Ng-văn-Điền ở nhà trên thì ngày thứ hai 30 mars tòa đã phạ M. Điền 11 quan tiền lấy.

Hỉ tín. — Có tin mừng rằng đến ngày 20 tháng ba ta tức là ngày 14 avril 1925, ông Trần-v-Giản, thư-ký sở Thương chính Hải-phòng, sẽ làm lễ thành-hôn cho lệnh-lang là M. Trần-v-Xuyên. Vậy có lời mừng cả hai họ và có dâu chú rể được bách-niên giai lão.

Có g chữa đến bao giờ? — Suốt một dọc nửa phố Đường-cát chữa cống ngột hai tháng nay mà chưa xong tai đến bao giờ? Vì sự đi lại co chiều bất tiện lắm, thành-phố cũng nên lưu-tâm chóng xong cho hàng phố và nhà-n-khách được nhờ.

Nạn hàng ngày. — Nghe nói ngày hôm qua ở km tứ 8 ngoài Đồ-sơn xảy ra cái nạn ô-tô đè chết người người đàn-bà và một người đàn ông ngồi ô-tô bị-thương ở một rất nặng. Nguyên do chỉ bởi đâu một chiếc ô-tô chở khách có kèm xe đồ đằng sau đến đó thì xe đồ nỗ-bánh không chạy được nữa nên đang khi đậu lại để thay bánh thì có chiếc ô tô khác chạy nước đại tới nơi không kịp hãm mà thành đâm, phải nhau và đè chết người.

Hồi 9 giờ rưỡi sáng chủ-nhật ở đầu phố Maréchal Pétain rẽ ra phố Saigon cũng xảy ra cái nạn xe tay đụng phải nhau vì nỗi đường lầy và đông người là xe hiệu P. P. C. số 2769 do tên Đặng-v-Bền kéo và xe hiệu P.P.B. số 2493 do tên Phạm-v-Khang kéo. Xe P. P. C. bị gãy trục, không can gì đến người.

Thảm trọng. — Ngày thứ hai hồi 16 giờ ở bãi sông Tam bạc bên Hạ-lý có một cái xác đứa trẻ con gái sinh được độ một tháng. Khám-nghiệm không thấy thương tích khả nghi thì sở Cảm đã cho đưa vào nhà xác.

(Xem trang thứ tư).

Tốt thay chè Sâm-Mậu

Suất hiệu ở Nam-bang đã lâu năm, đối với các thứ chè, thì chè nào cũng có biệt-vị phiêu-hương, nhưng chè Sâm-Mậu, chẳng những là nước xanh hương thơm pha được nhiều lần và lại cũng không ngăn sự ngủ, mà uống vào thì tinh thần khoái sảng lắm, vậy hiệu chè Sâm-Mậu nên làm cho thủy trung như nhất, và các ngài đồng bang dùng chè cho biết lời của tôi nói thiệt.

Thanh-hóa quan Tổng-đốc

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 8 Avril 1925

Tạp kịch hợp diễn

Lần trước bán-hội đã chọn trong các tích hát hay mà lấy ra vài đoạn rất vui có nhiều câu hát, nhiều giọng hát hay được các liệt-quý chiếu cố đến xem đông lắm. Không dè chỗ đó các ngài ngại.

Lần này bán-hội lại xin chọn trong các tích hát khác mà soạn thành một hát tạp-kịch để hiến các qui khách một cuộc đàn mua vui từ cổ, sau hôm để nắm tay các ngài hãy tôn nay vẫn số lòng yêu chuộng đến bán-hội. Tối hôm nay xin diễn 3 cuộc chia làm 6 cảnh:

Đoạn thứ nhất:

HẠNH-NGUYÊN CỐNG HỒ

(2 Cảnh)

Trần-đông-Sơ được chiếu nhà vua đến bắt Hạnh-Nguyên đi cống hồ. Hạnh-Nguyên tức giận sẽ mắng Lư-Kỳ rồi tử giã cha mẹ ra đi.

Hạnh-Nguyên lên Trùng-Khánh tự tình với Mai-Sinh, rồi tiễn biệt nhau. Hạnh-Nguyên vào lễ đền bà Chiêu-Quân rồi đâm xuống sông tự-tử.

Đoạn thứ hai:

LƯU-THỦY-VÔ-TÌNH

(2 Cảnh)

Hồng-Liên đất mẹ và em đi ra chợ xin gặp Xuân-Bích là con gái phú-ông (tức là chồng Cảnh Vân hồi sự tình, rồi Xuân Bích cho 3 nén bạc.

Xuân-Bích biết chẳng phụ nghĩa tao-khang và si nhục chồng.

Cảnh-Vân sắn bỏ bồ đi vào rừng kiếm củi độ nuật sau đến xin làm với bọn đẵn gỗ. Cảnh-Vân phải làm khổ nhọc khổ chịu phải xin thôi rồi đi hành-khất.

Đoạn thứ ba:

VÂN NGUYỆT TIÊN DUYÊN

(2 Cảnh)

Trần-vịnh-Tuyết của mẹ mất sớm nuôi 2 em gái là Nguyệt-Dung và Vân-Dung. Vợ Tuyết là Hồ tiểu Hương người rất điêu-ác và hay ghen tuông, hành hạ nàng em gái. Nguyệt Dung và Vân Dung bị em đâu tàn nhẫn quá đem nhau đi tự-tử, sau có tiên-nữ xuống cứu.

Tuyết rủ anh em bạn đến lập bội Cập-cứu để trừng trị vợ (cảnh này rất là buồn-cười).

Mới khi bạn hát ra nàn-nhâu hát điệu hát nào sẽ có biểu yết lên để các ngài biết trước. Xin xem chương trình và các hạng riêng. Bà tay kiểu này đã vậy đông ở giờ tối tại khai-diễn. Xin các quý khách lấy vé trước kẻo hết và xin đến sớm cho. Có bán vé trước từ tối thứ ba.

Tối thứ năm 9 Avril 1925

LÂM SINH XUÂN HƯƠNG

Than rằng cái phận làm giàu,
Phải nơi độc dữ có câu sát bào.
Càng chính trời chẳng phụ nào.

Tối thứ sáu 10 Avril 1925

CHU MÃI THẦN

Tích này có vai đào lẳng, kép thương, tuần-lý, vợ Huế. Hay nhất là chỗ đánh ghen. Xin quí khách lấy vé sớm cho.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$ 30

Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THANH

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYÊN, BỆNH HIỂM!

Dùng thầy mắc bệnh mà đi mắc lòng, nếu dùng thuốc ARTHRINE IMMODE d'A. PYSSINE ou POUDRE) hoàng nước là sẽ khỏi ngay, thì thấy dễ chịu ngay. Và khỏi tốn tiền bồi bổ trong một cái đêm, bởi trong một cái đêm, bởi trong một cái đêm khỏi mắc bệnh. Hãy thuốc quản Abyssin + Kalmerd (CIGARETTES d'ABYSSINE EXIRARD. công-hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quảng chung quanh hộp đi nước có in dấu hiệu sau này mới là thực hiệu:

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gửi bán tại { BLANC, Hanoi / MONIÉS, Hanoi

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo trà đã sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trao nước nổi cao như liên-tâm, ô long vv thấy tiền, vân vân, đóng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG BÌ CHÍNH TRÀI DANH » Rất công dược nhiều qui khách hoan nghênh. Nay xin đem những đến riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi nhánh bán trà VINH-MẬU:

- Nam-định: phố Khách, số 144.
- Hà nội: phố Hàng-ngang, số 25, Bái-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm tại là tất cả các bệnh đau sẽ bộ mày hè-hàng lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xã này, nguy-hiểm lắm thay. Mỗi năm bệnh ấy lấy hại hơn vạn con người, bệnh ấy vẫn ranh-mãnh làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cái là uống:

Cachets du Docteur Noisi

0$25 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu ngay kỳ sổ sung.

Nếu phải gió, không chịu được thời tiết ẩm nhiều, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Noisi Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul-Bert cả bán.

• Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Đồ dùng trong nhà.— Một vài thứ giá hàng

Xoong viền mép, bằng aluminium poli, chuôi mạ thiếc 12 c/m.	3 fr 00
Một lô năm cái xoong bằng aluminium poli, chuôi có đồ giữ nóng . . . . . Một bộ:	5 0 fr. 00
Fai cui bordé bằng aluminium poli, bình vại 20 c/m	4 5 fr. 00
Poêlon bằng aluminium poli, chuôi bằng gỗ sơn, vung có chậm 20 c/m	2 fr. 50
Timbale bằng aluminium poli, tinh xảo.	1 fr 75
Đĩa sâu lòng, bằng sắt mạ thiếc 20 c/m	2 fr. 75
Cocotte tròn, bằng gang đen, không rỉ được, có quai và vung.	16 fr. 50
Thùng làm bằng kẽm, thùng gỗ, thùng mạ hai lit	195 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

HẢI DƯƠNG

Tiệc tiễn hành. — Hôm chủ-nhật mồng 5 tây vừa rồi, các ông làm nhà máy rượu có thiết một tiệc trà tại nhà ông Tạ-đình-Thận để tiễn ông Carbonnez là chủ sở ấy, đến trung tuần tháng này sẽ xuống tàu Azay-le-Rideau về nghỉ bên quí quốc.

Đông-Thành lai cảo

BẮC-NINH

Thuyên chuyển. — Chuyến xe lửa 12 giờ ngày hôm qua, quan Án-sát Lương-ngọc-Thụ đã sang Hanoi để đi Bắc-kạn. Ra ga tiễn biệt ngài có quan Tổng-đốc, các quan phủ, huyện và các viên chức tòng sự các sở đông lắm.

Tử tận tay làm sao? Ngày hôm kia có một người trạc độ ngoài 50 tuổi ở làng Phong-xá thuộc huyện Yên-phong không biết vì có gì đến ngay nhà lý-trưởng mà cắt cổ tự tử, được một lúc thì chết. Hiện quan sở tại đã đến khám-biện và đòi các lân-bàng lên chất-vấn.

VIỆT-TRÌ

Thuốc phiện lậu. Hồi 3 giờ hôm 4 Avril chuyến xe lửa ở Lao-kay về tới ga Việt-trì, có mấy người thương-chính lên trên xe lửa khám thấy trong nhà sỹ hạng tư có ba miếng thuốc nhựa, chưa rõ, cần được một cân hai lạng tây, nhưng không biết của ai bỏ đó.

Lại nạn xe lửa. — Ngày hôm 5 Avril chuyến xe lửa ở Hanoi lên hồi bốn giờ rưỡi lại kẹp phải tên Trần-văn-Lố 42 tuổi quán làng Xuân-chiều (Sơn-tây), người bị nạn này đứt mất gót chân bên phải cùng mình mẩy đều xây xát, vậy đã cho đem vào nhà thương ngay buộc thuốc.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Câu chuyện ở nơi đá bóng. — Giữa lúc hội đá bóng đương tranh đấu kịch liệt thì có một chàng nào ăn mặc kỳ khôi khác bẩn dến hiệu của hội là áo quần ngũ sắc, mà lần nào đá bóng thì cũng thấy ăn mặc như vậy, không có vào đá bóng, chỉ nghênh ngang thế thôi.

Vì chàng nhố-nhăng như thế, nên đã khiến cho hai ông quan cười nghỉ, rồi vỗ tay mà cười rầm lên trước mặt hai bà đầm. Thấy vậy mà ngán cho người mình, lắm người không biết chướng mắt.

Một người coi đá bóng lai cảo.

QUẢNG-NAM

Bắt được nhà oa-trữ kẻ cướp. — Mới đây ở làng Nghi-an, tổng Phước-tường, huyện Hòa-vang, có bắt được một nhà oa-trữ kẻ cướp. Mà nhà này lại là nhà một người điền-lễ, coi về việc lễ-nhạc trong làng, và vốn vẫn giàu có lớn, danh-giá to, lại có võ-nghệ cao cường, nổi tiếng trong thôn-xã.

Số là lâu nay ở quanh vùng ấy luôn luôn bị trộm cướp nhiễu-hại, nhưng không ai biết được sào-huyệt quân cướp tại chốn nào. Cách đây mấy hôm xe nhà ông ở làng Cẩm-khê tiến cận với làng ấy, đêm tối, chồng đi canh khoai ngoài đồng, nhà chỉ có vợ và mấy đứa con nhỏ, cướp xông vào bắt mất một con heo, và khiêng mấy đồ thuốc. Khi người chồng chạy về, vợ liền thuật rằng: có thấy đứa con trai người điền lễ cùng đi với bọn cướp; người chồng bèn lên rình ngoài ngõ nhà ấy, thì thấy trong nhà đèn đuốc sáng chưng, hỏi thăm nhà bên cạnh nghe họ nói tụi ấy mới đi đâu về, và đương làm heo cứu gì trong đó. Anh chàng biết chắc-chắn rồi, song nghĩ mình lực-quả thế-cô làm gì nổi nó, liền chạy về báo với chánh-tổng, ông chánh nghe tin vội-vàng đốc-suất dân-đinh đến phủ vây nhà ấy; lúc bấy giờ ba tên bọm đương nằm trên gác, thấy thế nguy liền nhảy xuống, chạy sấn ra ngoài đầu-lĩu với dân làng rồi tìm đường tẩu thoát, khi chúng kháng-cự có đánh phải hai người bị thương, một người lòi mất, một người trượt hông.

Chánh-tổng liền cho đi báo quan, quan huyện nghe tin đến ngay tóc-khắc, truyền bắt trói nhà chủ, và đi khám xét trong nhà, thì bắt được mấy đồ thuốc mới kiếng về còn bỏ đó, người mất cướp nhìn chính phải của mình, lại bắt được hai bẫy tụt heo muối, đó là heo mới cướp, làm thịt ăn chán còn thừa muối để dành. Khám soát trong nhà thấy nhiều vật đáng nghi, và thấy sau bếp một đống xương heo xương bò to tướng, đầy bẩn cũng xương heo, bò, cướp được chở đi.

Hiện nay quan huyện đã tống giam cả cha con nhà ấy và sức đi tầm-nã ba tên bọm kia. Còn mấy người bị thương thì đã cho chở về nhà thương chữa thuốc. Nghe đâu đứa con trai nhà chứa cướp có khai rõ tên họ quê quán ba tên bọm ấy, và nói là ba tên bọm liền-an phải giam ở tỉnh, vượt ngục trốn ra. Đã biết rõ họ tên quê-quán, thì ắt bắt sớm muộn gì cũng sẽ tróc-nã được.

Mới trong vòng hai ba tháng nay, mà quan huyện Hòa vang đã bắt được hai đám cướp ở Hóa khuê, và một đám ở Liên-chiểu, vì ngài có công săn sóc như thế nên dân-dân được lạc-nghiệp an-cư.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « lậu và giang-mai » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bạch-sài, vì hiện nay là một nhà chuyên-trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức-giang, 83, phố hàng Bồ và ở Hưng-hiệu-Phương nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Lại về chốn cũ

Hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc có lời kính cáo để quý-khách gần xa được biết nay bản-hiệu lại giọn về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Bạc, Hanoi.

Quý-khách chiếu cố xin cứ gửi thư và tiền đặt về, bản-hiệu sẽ chiếu theo thời giá mà gửi hàng đến tận nơi.

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ, nên các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc bôi **POMMADE ROYER**, dùng độ ngày lắp tức mà chóng khỏi, khỏi hẳn. Ở Paris bổi tại hiệu bào chế DUPUY, 226, R. St Honoré và Hanoi: nhà thuốc LAFON & LACAZE.

NHÀ BÁN-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Agents d'Annonces en Europe pour le « TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Société Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BÁN-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống sáu cachets

Fournisseur de Sociétés de Navires

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Troschet, PARIS

15, 21, 23, Lastage des Chartrons, BORDEAUX

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy chính-cái đã tìm năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là cẩn-thận.

Mỗi khi cần-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tốt là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần-suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc tí-co. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÁO-CHẾ CHASSAGNE

60, Phố Paul-Bert. — HANOI

Mỗi mua một lọ con làm mẫu 0$10

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách, Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹp, giốt sao-su Wood-Milne, đây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các nghị chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở cot-tê số 8 vẽ bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạn-chế

KÍNH MỚI SANG

Kính mắt trắn, vành đồ mồi, gọng mạ vàng (dáng đi nắng) Giá bán 1$70

Kính mắt trắn, vành đồi mồi, gọng bọc vàng (dáng đi nắng) Giá bán 2 00

Toàn đồ mồi (dáng đi nắng) Giá bán 1$00

Xem sách: giá bán 3$50 Giá đề thêm 0$50 tiền cước

Hộp đựng kính bằng Allumínium giá 0$50

BÁN TẠI HIỆU:

LY-SENG-BAO

42, PHỐ HÀNG BỒ, HANOI

KEM BERTHUIN

Pachod Frères & Cie

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhãn, hàng tốt nhãn lắm, hàng thật rẻ, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta: Bắc-kỳ, Nam-kỳ, Trung-kỳ, Vinh, Lạng, Hàng, Quí, Sơn-tây và hàng Saigon như Tân, Thọ, Nhơn-hòa.

Nay mới có đủ các mặt, lông thâm, mượn đen và mới mặt rộng khổ. Những hàng này bán buôn lông đen, chữ không bán lẻ mà không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng rất nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến tận hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cảm-ơn

2010 YU-WO-TSEONG

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỚI NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÔN MÔI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S. A. C. M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỮA SẴN NHIỀU — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGÀY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

Cung các nhà máy, nhà máy điện, máy cưa, cổ vỏ dùng xe không cuirasse, v v

Ban Directeur de Constructions Mécaniques à Amphora. (Giấy nói: n° 28) Tên viết tắt: CABESTAN.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酶補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ong L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần. trước bữa cơm, thì uống một cốc con

有鳳合香班每日班沒喉雞軟喉劑

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

38, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2004

NHÀ BÁN-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng đa dầy, đau đa dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc.

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

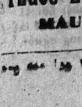
Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Bán chuông, Hanoi

NHÀ BÁN-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mẩn mày, khi huyết suy yếu thân thể mệt mỏi gầy còm, hay vì bẩm huyết sinh ra rồi phải làm cho hay ho vật nông thuốc này rất dễ, ai có mắt xem không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có bộ-công các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết MAU BỔ 1$40

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé tại giá mỗi quan, còn thì đóng làm 12 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nếp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, rồng mỗi có quyền xổ-số, và cũng xổ là được cả lần. Mình chỉ chịu cho dành lấy mỗi tháng ba mươi không mất đâu, mà đã được dự số cuộc rồi sẽ, lại được có quyền xổ-số hàng mỗi cái vé rồi sau có sinh lợi-tức.

Vì Crédit National, hễn năm tổng kỳ độ cuộc rồi sẽ, là tại Jeanter, tại Pérrier, tại Amiens, tại Mai, tại Juin et, tại Août, tại Octobre, tại Novembre.

Mỗi lần xổ số có:

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
5 lô	50.000 quan

Tiền rút số kém kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bảo hộ chính số được mười giờ sáng, không mất tiền. Buổi đi rước rồi số là thì phải ngày 30 quan hay cùng chánh quyền ở sở nhà Banque de Chine et de Colonie, tại số nhà 38, đường quan Thành, Hanoi.

Việc bán vé này thời như đứa lời ngày 13 Mars 1920,

NGƯỜI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)